

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Qua ratione dubitatio de illegitimo Natali removeatur? parag. 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

*a Argum. C
Nisi cum
pridem, De
Renuntio-
na.*

stinere, donec dispensationem legitimè obtineat. Pia tamen Ecclesia illud vult, ut a huic dispensatio non negaretur.

Quod si cognoscens suum impedimentum suscipiat dictos Ordines mala fide, peccabit mortaliter, & pari modo abstinere à susceptis, & suscipiendis multo magis obligabitur.

5. Quæres, Is Illegitimus sive suscipiens Ordines, sive jam susceptis utens mala fide, præter peccatum, incidit ne in aliam Irregularitatem, quasi proveniente ex violatione suæ Irregularitatis, per quam prohibebatur ab Ordinibus suscipiendis, & exercendis?

*b Avil. de
Censur. p. 7
d. 3. dub. 11.
d. 7 q. 2. p. 3
v. 12.*

6. Respondeo, nõ incurere b aliam Irregularitatem (quicquid aliqui satis pauci asserant in oppositum) quia Irregularitas non est censura, ex cuius censura violatione oriri possit alia Irregularitas, ut supra iterum me dixisse, memini.

Quare merito ex Rebuffo docent l. cc. Sayrus, & Bonacina, illegitimo, qui celebravit v. g. dispensationem suam illegitimitatis, satis, esse ne in posterum peccet, ut dispensetur solum in dicta illegitimitate, vel per subsequens Matrimonium inter suum Patrem, Matremque eodem, quo mox dicemus, evadat legitimus; nec enim opus habet Dispensatione circa Irregularitatem ortam ex tali celebratione, cum per dictam celebrationem nullam contraxerit Irregularitatem.

Illegitimus probabilis.

7. Qui ita habet probabiles rationes, immò, & probabiles, se esse illegitimum, ut tamen habeat similes rationes probabiles, se esse legitimum ex doctrina universali alibi data, poterit sequi probabiles has rationes sibi faventes, nec se, ut Irregularem reputare, nisi forè tanta sit probabilitas contraria, ut obscuret probabilitatem legitimitatis, juxta dicta capite quinto, paragrapho Vnico, numero decimotertio.

Illegitimus dubius.

8. Qui se illegitimum esse, negativè dubitat, debere adhibere diligentiam moralem ad indagandam veritatem, antequam suscipiat, vel exerceat Ordines, ex doctrina communi scimus omnes, & ante adhibitam eiusmodi diligentiam debere se, ut Irregularem tenere, omnes

item scimus, qui enim non vult de veritate cognoscere, ex dolo se agere, nimis clarè demonstrat.

9. Solum igitur quæstio esse potest, Primò an dum quærit sine fraude veritatem, possit exercere suos Ordines, quos forè habet, quasi utens illis, quos bona fide, ut supponimus, suscepit, & nunc possidet.

Secundò, Quid post adhibitas diligentias morales, per quas non potuit suam dubitationem expellere: poterit ne, ut legitimum, atque adeo Irregularitate carentem se gerere?

10. Ad hoc posterius Respondeo, affirmativè, quia, ut supra vidimus, solum in facto Homicidij debet quis in dubio se Irregularem tenere. non vero in alijs materijs. Vide, quæ dixi lib. primo in Decalog. capite tertio, paragrapho septimo V. Legitimus.

11. Ad illud prius b communis opinio tenet, se, dum de veritate quærit, debere, ut illegitimum, atque adeo, ut Irregularem tenere, quia posset occurrere, quod inveniat, se vere illegitimum, atque adeo Irregularitate effectum, celebrare. Verum ego legentibus considerandam offero doctrinam Caramuelis, e quam alibi d' artuli, dicentis; conjuges bona fide tales, superveniente dubio de impedimento dirimente, interim, dum veritatem exquirunt, non privari facultate petendi, & reddendi debitum, quia non sunt privandi facultate, quam bona fide possident, donec moraliter certò constet de impedimento. Videat ergo Lector, an id etiam in casu nostro affirmare possimus, quod idem cogitandum indicavi supra universaliter cap. 5. §. 1. n. 27.

§. II.

Qua ratione dubitatio de Illegitimo Natali removeatur.

1. Qui natus est ex conjugata, præsumitur legitimus, nisi contrarium clare appareat; siquidem possidet tunc, esse filium ex Matrimonio; is enim in Jure e filius est, quem Nuptiæ demonstrant, & in dubijs, ut notant Menochius, falsique, semper præsumitur id, quod honestum est.

2. Rursus natus ex conjugata, cuius Matrimonium sit invalidum ob aliquod impedimentum, sed tamen, vel uterque vel eorum solus unus ex conjugibus injicit bona fide

Matri-

C. Ex te-
nere. Qui
suis sine lo-
bit. CCu m
mir C.
Pratum
C. quod no
hie. eodem
L. ad Sanc.
l. S. mar. d.
34. n. 4. G
b. C. Ex re-
nere qui si-
bit sine le-
git.
e. Sanc. l. c.
Quarta ad
Constitutio-
nem. T. i. c.
1. Gloss. 4. n.
6. Matius
de success.
leg. p. p. 7.
Campan.
in Divers.
Rubr. n. c.
12. n. 140
d. H. i. q. l.
14. c. n. 10
Seyr. de
Con. l. 6. c.
10. nu. 37.
Vir. Quar.
to licet lo.
Prap. de Ir-
reg. s. du
16. nu. 128.
e. Abbas in
c. per tuas
n. 4. de prob.
ubi Glossa.
V. iudic. c.
sequ. Prat.
in manusc.
de Irreg. d.
2. p. 2. c. 67.
11. ubi re-
spondet ad
c. Trans-
missa. Qui
suis sine le-

Matrimonium, natus, inquam, ex tali conjugata filius, est legitimus, a quia ob bonam fidem, saltem unius ex Parentibus, Ecclesia, quasi venerando faciem illam externam Matrimonij, noluit filios ex eo natos reputare Illegitimos.

3. Idque verum est etiam, pendente lite de validitate Matrimonij, & dum Parentes, præcepto Judicis, essent interim separati, & etiam si postea illud Matrimonium declararetur fuisse invalidum. Ita b Jura, & Doctores. c An tamen, sicuti hic reputatur filius legitimus, si Parens reputandus sit legitimus Parens, ita, ut v. g. ejusmodi filio succedat, &c. negat Sanc. l. c. quem lege.

4. His tanquam certis præhabitis, tria sunt ad Natalium veritatem expiscandam diligenter expendenda. Primò, Rumor, seu Fama. Secundò, Testimonium Parentum. Tertiò, Tempus Nativitatis filij.

Rumor, seu Fama,

Ubi

De Expositis, Remissivè.

5. Si, cum sis filius conjugatæ, adsit Fama contra tua Natalia, legitimum te pronuntio, nisi aliud addatur. Ratio est, quia Rumor, & Fama nihil probant contra justum possessorem, nisi alijs adminiculis adjuventur. At tu nunc possides, esse filium ex Nuptijs, atque adeo esse legitimum. Si vero ignorentur tui Parentes, vel ex his alter, vel sis expositus, tunc majorem vim contra te habebit Fama; sed tamen sola non tollit omnino dubium contra te, donec aliæ fortiores superveniant conjecturæ.

De Expositis, si quid scire amplius cupis, Lege librum primum nostri Decalogi cap. 3. §. 7. P. Legitimus.

Testimonium Parentum.

6. Non teneris fidem habere a Matri asserenti, te esse illegitimum, etiam si morti proxima juret, immò, & neque teneris habere fidem utriusque Parenti, si idem asserant (quicquid dicant f. Suar. & Filliuc. g) nisi asserantur aliæ conjecturæ, probationesque, quales essent, si Mater probaret, vel tu scires, eam continuo verlatam esse cum adultero, & Matrem gra-

viter odio habuisse, vel, si Pater ostendat, tempore quo tu filius cõceptus fuisti, se longè à Patria abfuisse, vel similia. Ratio datæ doctrinæ est, quia cū his adminiculis certa moraliter rediditur tui Natalis macula, at sine his semper prævalet possessio legitimi Matrimonij, atque adeo tua pura Nativitas.

7. Matrem eo tempore, quo concepit, admisisse præter suum virum, etiam hominem alium, vel filium facie, colore, corporis gestu esse valde similem adultero, & ejusmodi judicia, quæ falsa esse possunt, non faciunt moralem de tua illegitimitate certitudinem. Vide hæc latius disputata apud Doct. a

8. Quid autem erit in sequenti casu? Ego clarè cognosco, inter meum Patrem, Matremque intercedere impedimentum dirimens, at ignoro, an bona fide contraxerint; si id enim scirem, jam essem legitimus, ut modo dictum est. At, quia hæc ignoro, & via nulla datur veritatem expiscandi, inquirò, an me legitimum esse putare possim?

9. Respondeo, a posse, quia nemo debet præsumere delictum ab alio fuisse commissum, idemque, ut probabilius puto, si unus tantum fateatur de mala fide contraxisse; sufficit enim tibi præsumere bonam fidem in altero.

10. Sed quid, si uterque malam fidem fateatur?

Respondeo, te debere illegitimum reputare, quia nunc ex una parte possides impedimentum, atque adeo non est casus modo numero quinto dictus, quando certum erat, te esse filium ex legitimis Nuptijs, & ex alia parte, bona, vel mala fides est difficilis probationis, nec aliunde sciri potest, nisi ab oporantium dicto: Si ergo ipsi Parentes id dicunt, ipsis in hoc erit credendum. Ita philosophatur Prates loco citato numero duodecimo.

Tempus Nativitatis filij.

11. Si mulier filium pariat decimo, vel undecimo; post viri mortem, mense, præsumitur filius legitimus, immò, & talis viri filius, si nequeat supponi, illum ex novis Nuptijs legitimis esse, vel ex aliqua illicita copula fuisse natum, Ratio est, quia ex Aristotele etæo illo tempore mulieres uterum gerere, contingit.

12. Similitatione, si Meretrix nupsit, & filium pariat septimo à Nuptijs mense, natus reputatur, in favorem Matrimonij, legitimus, nisi

git. allatū
contra nos
à Suar.
mor. citan
do.
f. Suar. de
Conf. d. 50
se. 4. n. 7
g. Fill. tr. 19
c. 144. C. n.
145.

a Castrop.
T. 2. d. 4. p.
1. Sanc. in
Conf. l. 4. c.
3. d. 1. c. 2.
Santarellus
li. 1. Variar
à q. 20.
Verric. Tr.
3. qu. mor.
45. c. 11. s. e.
qu. mor. 30
in nos. De
cal. lib. 1. c.
3. §. 7. V. E.
lius.

b Suar. l. 6.
se. 4. n. 10.
Avila de
Conf. p. 7. d.
3. du. 10. Bo
nac. de Cef.
d. 7. q. 3. p. 3
nu. 4.

c Aristot.
de Nat. a-
nima.
lium l. 7. c.
4. Hippocr.
lib. de septi-
mo, c. octo
mestri par-
tu Valle. 2
epid. sec. 3.
com. 2. s. ble
roll. T. 1. d. 3
c. 3. nu. 376
nisi

nisi clara probatio sit in oppositum, quia ex Medicis, & experientia, etiam septem menses apti sunt, ad integrum partum efficiendum.

§. III.

Qua ratione cessat illegitimitas, & consequenter hac Irregularitas.

1. **C**essat Primò, per subsequens Matrimonium legitime contractum inter Parentes. Secundò, An per professionem in aliqua Religione? Tertio, An ex confessione Principis potentis legitimare? De singulis separatim.

a Sixtus V. postquam anno 1595. b Ex C. Tarta Qui filii sui legit.

De legitimitate per subsequens Matrimonium.

Ex l. c. de natural liberis Covarr. de Spons. 1. c. 8. §. 2. a Maiol. 11. 2. d. 172. c. passim Doctores citati à Barb. in Collec. ad Tit. C. Tanta. a Azarp. 2. l. 10. c. 4. n. 5. Sayr. de Cons. l. 6. c. 10. n. 10. Coninch de Sac. d. 18. d. 12. n. 105. Pont. de marr. l. c. 1. n. 15. aliquae. n. 22. Covarr. l. c. n. 10. Maiol. Irreg. l. 1. n. 9.

2. Natus es v. g. ex Berta, & Antonio solutis, nec ullo impedimento dirimenti alligatis: quare tu es eorum filius naturalis. In deinde pura post tuam Nativitatem, legitimo Matrimonio copulantur. Dico, te statim evadere verè, & proprie, & in omni rigore legitimum, etiam si dictum inter ipsos Matrimonium fuerit post multos, & multos annos celebratum, & consequenter, Dico, te aptum reddi ad Ordines, & ad Beneficia etiam curata, etiam Episcopatus, atque ad successiones temporales; uno verbo, ad omnia, æquè, ac quilibet ab initio legitimus; sine necessitate petendi dispensationem, seu licentiam quamlibet à summo Pontifice, vel ab Episcopo. Excipe tamen Cardinalatum, ob peculiarem constitutionem Sixti absolutè volentis, ne legitimitas per subsequens Matrimonium se extendat, ad reddendum hominem habilem ad sacram Puram.

3. Hæc doctrina certa est, quando, inter tuam Nativitatem, & eorum Matrimonium, nullum aliud Matrimonium intercessit. Sed quid, si intervenerint aliæ Nuptiæ? Eadem v. g. Berta, ex illicita familiaritate cum eodem Antonio, suscepit Filium nomine Casarem, postea nupsit Petro, quo Petro mortuo, nupsit per secundas legitimas Nuptias prædicto Antonio, evadit ne legitimus Casar?

4. Respondeo, evadere e legitimum, quia jam Matrimonium hoc legitimum est, atque in nullo impeditur à Nuptiis illis interjectis Et nota, tum pro hoc, tum pro Antecedenti casu, satis esse, si Matrimonium subsecutum sit,

tantummodo ratum, quamvis nondum sit consummatum.

5. Petes, Si dictus Casar Beneficium Ecclesiasticum, & Ordines accipiat antequam Berta, & Antonius Matrimonio copulentur, & validè, & licitè Beneficium retinere poterit, subsecuto inter dictos suos Parentes Matrimonio, & licitè poterit Ordinem usum exhibere?

6. Respondeo, Dividenda est petitiō. Nam, quoad Beneficium, si, qui sustinet, Irregularitatem invalidè recipere Beneficia, consequenter docere debent, invalidè, & illicitè ipsum ea retinere, etiam subsecuto Matrimonio. Ratio est, quia actus semel invalidus per solam remotionem impedimenti, vel per supervenientem habilitatem non validatur. Cum ergo hi teneant, invalidè ab illegitimo, hoc est, ab Irregulari acceptum fuisse Beneficium, consequenter tenere debent, non posse revalidari per supervenientem habilitatem legitimitatis, quam quis acquirit à subsequente Matrimonio.

At, quia nos putamus supra a validam esse, quamvis illicitam ejusmodi receptionem, ideo consequenter hic concedimus, à superveniente Matrimonio illam corroborari, ita, ut licitè incipiat possideri Beneficium. Retentio enim Beneficii in nostra sententia erat illicita solum ob impedimentum Irregularitatis; hæc ergo sublata, non remanebit illicita. De fructibus Beneficii antea perceptis, lege citatos.

7. Quoad Ordines, Dico, posse b prædictum Casarem eos, quamvis Saeros (quicquid alii sentiant) licitè exercere, subsecuto inter ejus Parentes Matrimonio, & ad alios ascendere. Ratio est eadem, quia ejusmodi actus solum erant illiciti ob impedimentum Irregularitatis, quo per illegitimitatem Casar laborabat, à qua jam nunc est perfecte liberatus.

Hæc non admodum sunt controversa. Illa duo controversantur inter Doctores difficultus, Alterum in Matrimonio putativo, Alterum in filio spurio.

An fiat legitima proles ex Matrimonio putativo?

8. Si v. g. Berta, & Antonius dirimenti impedimento affecti, copularentur Matrimonio sine dispensatione, idque bona fide, utpote ejusmodi impedimentum inculpate nescien-